

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 EGÉSZ ÉVRE 12.— K. | NEGYED ÉVRE 3.— K.
 FÉLEVRE 6.— K. | EGYES SZÁM 60 K.

FŐSZERKESZTŐ
 DR. BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV., (BELVÁROS) MOLNÁR-UTCA 33.
 TELEFON 108—00.
 HIRDETÉSEK mm. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT

Írói díj 8 oldalas nyomtatott ivenként 35 K.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Az állami szénbányászatról.

— *Írja egy aktív bányavezető.* —

III.

Ugy az állami fém-, mint a szénbányászatnál csak egyetlen egy mód vezet a végleges megoldásra ez a „Bánya” 23-ik számában közölt első cikkben foglalt javaslat, amellyel foglalkoznia eminens érdekük az összes szakköröknek ép úgy, „mint érdeke a pénzügyminiszterium mindenkorai vezetőségének. Szerintünk nem az emberekben, nem is a tisztviselőkarban, még csak nem is a vezetőkben, hanem abban a sokat firtatott állami rendszerben keresendő ama lényeges hiba, amit a volt pénzügyminiszter ur két év alatt megtalálni vélt és amelyről maga is konstataálta, hogy „nem látja tisztán a viszonyokat.”

Ha a „Bánya” javaslatának szellemében létesítendő állami bányászati szakszervezet működésbe hozható, akkor, de csakis akkor fogjuk elérhetni azt, hogy a szervezet szakközögeinek törekvései, gondterhes munkálkodásai, minden téren érvényesülhetnek és hogy az állami bányászatra szebb, gazdaságosabb, eredményében valóban jövedelmező aera fog bekövetkezni.

És mégis mit tapasztalunk?

Lukács volt pénzügyminiszter ur az állami szénbányák állapotáért kizárólag annak vezetőjét, Andreics János miniszteri tanácsost tette felelőssé, ő az a bűnbak, akire képviselőházban elmondott beszédében is célzott, — bár nem nevezte meg őt— és egyszerűen bizonytalan időre szabadságoltatta. Egyetlen egy embert tesz felelőssé a mutatkozó hiányokért, amiért mindjárt az első években nem volt képes nyereséget kimutatni; nyereséget, ami az állami fém- és szénbányászat évszázados működésében ritka, mint a fehér holló. Hiszen ezt a szabadságolt vezetőt valaki csak ellenőrizte, valakinek végeredményben felfelé szintén csak felelnie kellene? Miért zudítják az egész ódiomot ennek az egy szakembernek a fejére? Hiszen ily körülmények közt minden kezdő bányamű műszaki vezetője a berendezkedés első 4—5 évében — mikor sehose kívánnak pénzügyi eredményeket (lásd a 10 milliós alaptőkéjű Magyarországot) — állandó rettegésben fog

élni ezentúl, hogy mikor sül ki róla, hogy ostoba, tehetetlen. Mi nem védjük Andreicsot, ő benne azonban most az összes szakemberek reputációja testesül meg. Ezért mi szakemberek, ehelyütt hangosan állítjuk, hogy ő jelenleg hazánkban a legképzettebb szénbányászok egyike, annak ismeri a külföld is és tetőtől-talpig integer vir. A belföldi és külföldi szénbányászatot jól ismeri, a gyakorlatban bevált és érvényesült és a magyarországi szénbányászat fellendülésében tagadhatatlan érdemeket szerzett. A volt pénzügyminiszter mégis végleg elejtette és férfikora delén ezzel a kicsinyesen és könnyelműen gondolkodók azon kockázatos kijelentéssel, miszerint a veszteséggel dolgozó állami műveknek nem lévén barátja, be kell azokat szüntetni, vagy rajtuk tudni. Nem így van! Tessék odahatni, hogy ezek a művek — bányászati vállalkozásról lévén szó — kimutatható haszonnal járjanak; tessék azokat célszerűen reorganizálni, megingathatatlan, egészséges bázisra fektetni, akkor semmi kétségünk nem lehet az eredményről.

Félre a csüggedéssel és csak bátran előre!

Jó szerencsét!

A botesi bányavásár.

24. számunkban megemlékeztünk már arról a bányavásárlásról, melynek célja a szegény-ércű botesi bányaművet a m. kir. bányakincstár tulajdonába juttatni. Hogy ez a hiradásunk nem volt minden alapot nélkülöző, mi se mutatja inkább, mint az alábbi levél, melynek írója egyike a magyar aranybányászat legkiválóbb ismerőinek s aki Erdélyben élván, az ottani viszonyokkal — mondhatni — teljesen tisztában van.

... Mélyen tisztelt Szerkesztő Uram nem is tudja, mi megy végbe itt Erdélyben — írja a levélíró — egy-két év óta a pénzügyminiszteri intézkedések folytán.*

Most csak a botesi vételről írok, mert örülök, hogy valahol szóvátéttetik ez a nem mindennapi ügylet. Mi ezt már tavaly novemberben tudtuk, de egész bizonyossá már januárban lett, amikor a

* A levél hangját és kitételeit tompította s a levél jelentékeny részét kihagyta. (A szerk.)

zalatnai bányakapitányság 6036. számu s január 8-án kelt határozatában következőket mondta ki, intézkedvén a botosi bányamű társpeztárának megszüntetéséről:

a legjobb kilátás van arra, hogy a botosi aranybányamű a közel jövőben a kincstárban új gazdát kap.

S a határozat más helyén:

a társpeztár feloszlása *nem a tagokban* hanem a *bányauzemi viszonyokban* keresendő.

Tehát a botosi aranybányamű társpeztárát nem azért kellett hatóságilag megszüntetni, mert a tagok nem teljesítették alapszabályszerű kötelezettségeiket, —hanem keresni kell a *bányauzemi viszonyokban*. Vajon milyenek is lehettek ezek a *bányauzemi viszonyok*? Megfelel erre is az illustris levélíró.

A botosi aranybánya bányászati szempontból egy guny-objektum. Legfelebb 3 grammot ad érce tonnáként, úgyhogy magát a termelési költséget se adta ki. A magyar magánbánya-társaságok egyik legkimagaslóbbika művelte érvekké elelőtt s beleölt néhány milliót. Nem mondhatni hát erre a bányára, hogy a kísérletre érdemes, sőt kell az államnak reskiroznia magasabb állami s bányász-erkölcsi szempontokból. Egyszerűen értéktelen ez a bánya. Hogy mennyire értéktelen, erre „A Bánya“ találóan célzott előző számában. Engedjessék meg azonban nekem, hogy minden szépítgetés nélkül és sine ira et studio hideg számok beszéljenek helyettem. Ime:

(A botosi aranybányamű ozidőszerint a „Magyar Aranybánya Részvénytársaság“ névre hallgat.)

Az 1907. évben 30 évre alakult társaság — mint ezt „A Bánya“ a valónak megfelelőleg említette, — csakugyan árverésen s potom 50 ezer koronán került Mandel Pálék birtokába. Fenti hangzatos nevű részvénytársaság mindössze 100 azaz egyszáz ezer korona alaptőkével alakult és bár 1907. óta — mint ezt alább kimutatom — *ugyszólván semmit sem investált és a semminél is kevesebbet produkált, minden néven nevezendő alap nélkül egyszerre, magamagától oly hallatlan áron két el.* Ez az abszurdum. Mert hiszen a bányát saját gazdái se értékelték sohase valami sokra, csak most ennél az állami vételnél.

Az 1908. december 31-én lezárt mérlego itt van a kezemben. Észert a bánya, gép és felszerelések értéke pontosan 84 ezer és 832 korona volt s e mellett elvesztettek a tulajdonosok az alap tőkéből 13 és fél ezer koronát s volt még 20 ezer korona adósságuk is. Itt még azt is hallottuk, hogy az alaptőke nagyobb részét a bánya értékében vették fel.

Világossá teszi azon állításomat, hogy erre a

bányára semmit se investáltak, az 1910. június 30-án lezárt mérleg, mely szerint:

Vagyon:

Bánya, gépek és felszerelések összértéke.....	89 360 K
Adóssok	7 955
Anyagkészlet	11 300
Vegyés	32
Veszteség	36 242 „
	144 889 K

Teher:

Részvénytőke	100 000 K
Hitelezők	14 300
Vegyés	589

Tehát még két évvel ezelőtt is csak 89 ezer koronát ért ez a bánya mindenestől.

Tehát két éve már 36 ezer koronát vesztek rajta.

Tehát: két évvel ezelőtt csak 44 ezer koronával voltak adóssok ennek a családiás jellegű részvénytársaságnak tulajdonostársi minőségben érdekelt részvényesei.

Ez volt a kép két évvel ezelőtt. Tudvalevő dolog, hogy mindenütt inkább létezhetik ugrás a természetben a világon, mint a bányászatnál, ahol évek hosszú sorára van szükség, mint a beruházásokra szánt és rendelkezésre is álló tőkék beinvestálhatók.

Meg volnánk hát lepve, ha ennek a botosi bányának 1911. évi mérlege egyszerre százazrekre rugó emelkedést mutatna e vállalat számlái javára. Ne legyünk meglepve. A botosi bányamű 1911. évi számlája szintén szomorú, sőt szomorubb az előző évinél. Azok a százazres emelkedések csupadon-csupán az állammal kötött üzletnél szerepeltek. Ismétjük, ez az abszurdum.

Mert 1911. július 30-án így állott Botes pénzügyileg.

Vagyon

Bánya, gépek és felszerelés összértéke:	93 333 K
Adóssok	7 250
Anyagkészlet	5 817
Pénztár	1 259
Veszteség	49 105 „
	156 764 K

Teher:

Részvénytőke	100 000 K
Hitelezők	56 764 „
	156 764 K

Tehát: tavaly csak 93 ezer koronát ért a bányamű egészben a társaság tulajdon vallomása szerint, egy évvel ezelőtt 89 ezret, ismét egy évvel ezelőtt csak 84 ezer koronát. Világos ezekből, hogy első sorban is évenként csak legfeljebb 4—5 ezer koronát investáltak ebbe a bányába. El kell hinnünk, maga a társaság állítja ezt. Állítja a törvényszéknak bemutatott s hitelesített mérlego adataival. Ha hát ennyit ér,

THEODOLITOK

nivellálók, felállító készülékek,
tájolók, mintaszerű, preciziós
kivitelben mint különlegesség
gyártása.

(B/2268/702/685/41)

MAX HILDEBRAND

azelőtt August Lingke & Co.

FREIBERG, Sachsen 47.

Alapított 1791.

Magyarországi képviselő:

CONRAD ÉS TÁRSA

Budapest, VI., Teréz-körút 15.

kérdezem, honnan veszi a merészséget másfél milliót, vagy csak 400.000 koronát is kérni az államtól?...

Vajon meunek végbe az állami vásárlások, hogyha ezek az összegekről, még ha fenomális volna is a bánya, csak szóba is áll a m. kir. bányakincstár?

Azt hiszem, sikerült száraz számadatokkal plauzibilissé tennem, hogy ez a bánya még csak 100 ezer koronát se ér. Maga a bányatulajdonos-részvénytársaság se becsülte ennyire még sohasé. Kért-e vajon a bányakincstár felvilágosítást valahol? Élt-e vajon egy közönséges kereskedőnek elemi óvatossági intézkedésével, ha már mérleget nem tekint, hogy informáltatta magát a bánya előző tulajdonosánál, a Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómű R. T.-nál. Nekem bizonyára nem adott volna felvilágosítást ez a hatalmas s emiatt elbizakodott társaság. De nem merek kétkedni abban, hogy az államnak szolgált volna megkeresés esetén információkkal, mennyit ér szerinte s szakemberei szerint a botesi bányamű, mért hagyta abba az üzemet, mért kótyavetyélte el stb. stb. Hogy az állam nem kért információkat, onnan látom, hogy erre a bányaműre nézve csak szóba se tudott állani. De még csak fenti adatok kipuhatolására se szánt minimális fáradságot. S ez a második abszurdum ennél a vételnél.

Tehát ezt az egyébként értéktelen s a tulajdonosaitól is csak 90 s egynehány ezer K-ra becsült bányát hatalmasan felbecsülve megveszi az állam. Megveszi, pedig látnivaló, hogy az eddigi bevallott részeség pontosan: 49 ezer és 105 korona. Miért nem 50 ezer korona? — kérdezem nyájasan és sok szeretettel? — Hiszen lehetne ennyi is, ha már egyszer oly rohamlépésben siettek a deficit örvényében. 1908-ban 13 ezer, 1910-ben már 36 ezer s 1911-ben már hány is? pontosan: 49 ezer és egyszázöt korona. Ejnye, ejnye! Mekkora szerencséje is van az államnak. Ha véletlenül még gyöngö 805 koronácskát talál veszíteni ez a nevezetes társaság, — ami nem lett volna éppen valami nagy csuda e számos ezresek közt — akkor* csődbe kellett volna mennie és ma az állam nem lenne abban a kellemes helyzetben, hogy Botes szörnyű kincses bányája a tulajdonába mehetett volna át. Avagy megkapta volna úgy, mint megkapták jelenlegi tulajdonosai (50 ezer koronán), vagy valószínűleg még olcsóbban, hiszen ők egy önkéntes árverésen jutottak hozzá, míg az állam egy csőd foly-

* 1875. évi XXXVII. t. c. 187. §-a: Mibelyt a számadásokból vagy a mérlegből az tűnik ki, hogy a társaság alaptőkéjének felét elvesztette, az igazgatóság által azonnal közgyűlés hívandó egybe a végből, hogy a részvényesek a társaság további fennállása, vagy feloszlása iránt határozassanak. Ha azonban az tűnik ki, hogy a társasági vagyon a tartozásokat nem fedezi, az igazgatóság ezt csődnyit s végett, az illetékes törvényszéknek bejelenteni tartozik.

tán, vagyis majdnem ingyen kaparíthatta volna kezébe.

Rossz üzletember az állam. Mit sietett úgy e vétellel? Ahol oly fölényes biztonsággal nőnek-nőnek a veszteségek, ott nem lett volna a helyzet jobb az Urnak 1912-ik esztendejében sem. Ez év végén már csőd leendett, s ime jő az állam mint valami deus ex machina és megmenti ezt a halódó bányaművet. *Mi ill Erdélyben meg nem tudjuk fogni, mért tette ezt az állam?*

Mi erdélyiek már nagyon sokat ráfizetünk az Unióra. De ha a magyar állam eléle bányavételekkel jön, akkor egyszerűen azt fogjuk mondani, hogy bár magyarok se lennénk, mert ez a bányavétel vagy nagyon is üzlet, de nem az államnak, vagy épenséggel nem üzlet, sőt közérdekbe ütköző, a közvilágos rovására menő esemény.

Kiadtuk e levelet, mert írója puritán életű, rideg tisztességű ember s mért csakugyan a közérdeket képviseli. Ennek a bányavásárnak nem lett volna szabad megtörténnie s ha megtörtént, akkor... Mi, kik mindenkor a köz érdekében törtünk lándzsát, ez esetben kénytelenek vagyunk szavunkat felelni s felhívjuk a mostani pénzügyminiszter figyelmét az itt irottakra. Nézzon utána, így van-e, vagy nincs-e így, ez neki inkább van módjában, mint nekünk vagy másnak, hiszen rendelkezésére állanak a hivatalos adatok s az itt felhozottak is nyujtanak némi támpontot. Neki is véltünk szolgálatot tenni, mikor ennek a felszólalásnak helyet adtunk. Annál is inkább tettük ezt, mert Erdélyből nem ez az első panaszos hirdásunk.

✂ HAZAI HIREK. ✂

Kitüntetés. Öfelsége, Horváth Kálmánnak, Seimec-Bélabánya szabad királyi polgármesterébuzgó szolgálata elismeré. királyi tanadományozta.

Röck István és Első Brünni Gépgyár rt.
A Röck István gépgyár rt. részvényeit az „Erste Brünnner Maschinenfabriks Gesellschaft“ brünni gyár vezetése alatt álló érdekeltség szerezte meg. Nevezett cég égisze alatt a Röck-gyár összes műhelyeit lényegesen megnagyobbítják és ezen műhelyekben, a hazai ipari köröknek oly sokszor bangoztatott óhaj-tásához mérten, az Első Brünni gépgyár legjobban bevált speciális gyártmányai mint präzisios gőzgépek, gőzturbinák, gőzkazánok, Diesel-motorok, cukor- és keramit-gyári berendezések, téglagyári- és mészhomok-téglagyári gépek fognak gyártani. Ilyen módon ezen

SZIVATTYUKAT és

MÉRLEGEKET

gyárt mint különlegességet és legnagyobb raktárt tart épület- és diaphragma-szivattyukban

GARVENSWERKE

WIEN, II., HANDELSQUAI 130.

(B 96 714/4)

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

vállalatnak módjában lesz a magyar ipartelepek szükségletét az Első Brünni gépgyárhoz hasonlóan a legtökéletesebb, elsőrangú kivitelben ellátni, még pedig a fuvar és egyéb költségekre való tekintettel, megfelelően olcsóbb árakon. E hó 12-én tartotta fenti cég Röck István elnöklelte alatt idei rendes közgyűlést; az igazgatóság jelentését, ugyancsak indítványait egyhangulag tudomásul vették, ugyan-csak egyhangulag határozták el, hogy a cég eddigi szövegét — a részvénybirtokosok személyében történt változás következtében — „Röck István és Első Brünni Gépgyár Részvénytársaság“-ra változtatják. A volt igazgatóság tagjai közül dr. Schmidt József és Kalliwoda Ferenc és a felügyelő-bizottság tagjai állásaikról lemondtak. Id. Röck István és Röck Gyula igazgatósági tagságukat továbbra is megtartják. Új igazgatósági tagokul megválasztottak: báró dr. Madarassy-Beck Marcel a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank igazgatója, Chrambach Károly Frigyes okl. mérnök. Freund Emil a Länderbank prágai fiókjának igazgatója, Hnevkovszky Ágost, az Erste Brünner Maschinenfabriks-Gesellschaft központi igazgatója, Rotter M. a Länderbank igazgatója és dr. Simon Izidor kir. tan- ügyvéd. Felügyelő-bizottsági tagokul megválasztottak: dr. Fennyvessy József min. osztály-tanácsos, Holl Ottó a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank h. igazgatója és Wrbka Arthur az Erste Brünner keresk. disponense. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésben Hnevkovsky Ágost az igazgatóság alelnöké választották, míg az elnöki állás egyelőre betöltetlenül marad. Ugyancsak ezen igazgatósági ülésben Wiener Soma a társaság ügyvezető-igazgatójává, Farkas Adolf és Röck Béla pedig h. igazgatókká nevezettek ki és cégjegyzési jogosultsággal ruháztatták fel.

Az OMGE. a földgáz-monopolium-ellen. Az OMGE. közgazdasági szakosztálya gróf Zselénszki Róbert elnöklésével legutóbb tartott ülésén tárgyalta a földgázokról 1911. évi VI. törvénycikk végrehajtási rendeletének tervezetét, amelyet a pénzügyminiszter készített s amelyet a földművelésügyi miniszter küldött meg véleményadás végett az egyesületnek. Az elnök megnyitójában kifejtette, hogy ő a földgáz, földolaj és kálicsók monopolizálását kezdettől fogva helytelenítette. Meggyőződése, hogy az állami monopoliumokkal ezek a fontos bányászati ágak a teljes stagnáció állapotában maradnak, amellyel, hogy a földbirtokosok is megkárosodnak. Az általános megjegyzések után egyenként tárgyalták a végrehajtási rendelet pontjait. Számos felszólalás után a szakosztály elhatározta, hogy a földművelésügyi miniszter útján kimerítő felterjesztést intéz a pénzügyminiszter-

hez a sérelmes intézkedések megváltoztatása érdekében. Végzetül Tokaji László, az „Erdélyi Gazdasági Egyesület“ titkárának indítványára kimondották, hogy kérni fogják a nagymértékű pázszolgáltatást biztosító állami gázkutaknál a villamossági központok alakítását.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület folyó hó 20-án ülést tartott, amelyen *Tassonyi Ernő* tartott előadást a kőporos zónákkal végzett kísérletekről és a kőporos zónák gyakorlati alkalmazásáról.

Szénelkülönítő telep Űszögön. A dunagőzhajózási társulat vezérigazgatósága még tavaly elhatározta, hogy a szénelkülönítést összes széntelepeiről, mint legalkalmasabb helyen, Űszögön központosítja, ahol a szükséges vízmennyiséget a Schrollakna elfolyó vizéből fogja odavezetni. A társulat mérnökei a nyert utasításnak megfelelően az Űszög állomáson létesítendő nagy telep részére különböző terv-variantákat készítettek, melyek egyrészt az állomás sinhálózatának kibővítését és nagy raktárhelyiségek, gépekkel berendezendő elkülönítő (szénmosó) helyiségek fölépítését célozzák. Az alternatív tervek egész sorát készítették el, melyek fölött való döntés még nem érkezett le Bécsből. Ugy tervezik, hogy az összes létesítmények még őszig tető alá kerüljenek, így a döntésnek már a legközelebbi időben le kell érkeznie, hogy az építkezési munkálatokat minél előbb megkezdhessék.

Rendbehozták az almásvölgyi vasuti vonalat. Mult számunkban írtuk meg, hogy mintegy három héttel ezelőtt, a sok esőzéstől megdagadt Szamos a Zsibó és Szurdok közti vasuti vonalat annyira megrongálta, hogy a teherforgalmat be kellett szüntetni. Szurdokról jelentik most lapunknak, hogy a pályát az egész vonalon kijavították; a szurduki kőszénbánya június 11-én újból megkezdhette szállításait, amelyek 13 napig szüneteltek.

Vasbeton-aknák. A kincstári szénbányaművek merész lépésre határozták el magukat. A kísérleti nyul szerepét vállalták, amennyiben az egész magyar szénbányászat helyett elsőnek sietnek kipróbálni a vasbeton-aknákat. Ha az indokból indultak ki, mikor másfél millióba kerülő munkákat adtak ki a Wünsch Róbert féle beszercebányai, cégnek, ez az indok még elfogadható volna, bár úgy véljük, hogy dúsgazdag magánbányavállalataink maguk is végezhetnek és végeznek is etéle kísérleteket és — nincs szükségük ilyenfajta állami ösztökélésre. De miért kísérletezik az állam ennyire engros-ban, mikor még Németországban is csak legfeljebb 20 méteres vasbeton próba-aknákkal kísérleteznek ma is? Ma még nem bizonyos, hogy a vasbetonból készült aknák bevélnak-e és mi beleugrunk abba, hogy 3 szál-

MŰSZAKI ÉS GÉPIPARI RÉSZVÉNYTÁRS. Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

∴ Szivattyúk minden célra. Tűzoltó fecskendők. ∴

Műszaki cikkek: gummi- és asbest-árak minden célra.

Kenőolajok, tisztítógyapot, gépsziják. Robbanásmentes acetylen bányalámpák.

Telefon 153-11.
168-00.

(B:3146/731/52)

MOTOROK.

Étő akna, 3 légakna, az összes rakodók, gépkamrák és vagy tízezer folyóméter keresztvárat vasbeton-rendszerben épüljön. Vagyis egyszerre egy egész nagy bányaművet rendezünk be vasbeton-rendszerre, kockáztatván másfél milliót s az állami szénbányáknak okkal és ok nélkül amugy is meghurcolt egész prestige-ét? Tudomásunk szerint az állam pl. a földgáz-kérdésben amiként minden fontos kérdésben a bányászat és kohászat terén is, sohase mulasztotta el egy-egy tehetősebb bánya, vagy kohómérnökét külföldi tanulmányutra küldeni. Mikor az állami szénbányák regenerálását hordja ajakán mindenki, vajjon erre a másfél milliós berendezésre, erre a kísérletre, rászántak-e a blamage elkerülése okából egy 3—400 koronás tanulmányutat?

Közgyűlések. *A bihari szénbánya és villamosági r.-t.* június hó 27-én tartja évi közgyűlését. Nyereség-vesztégszámla: *Tartozik:* Termelési, szállítási költségek, épület é. bányafentartás, valamint iroda- és üzleti költségek 473.313.41 K. Veszteségáthozatal 1910. évről 226.086.87 K. Összesen 699.400.28 K. *Követel:* Bevétel 413.965.85 K. Veszteség 285.434.43 K. Összesen 699.400.28 K. — *A Magyar kárpáti petroléum r.-t.* június hó 28-án Budapesten tartja I. közgyűlését.

A Délmagyarországi kőszénbánya r.-t. július hó 6-án Budapesten rendes évi közgyűlését tartja. Nyereség- és veszteségszámla: *Tartozik:* Üzemköltség 25.140.30 K. Általános és központi költségek 13.669.34 K. Kamatok 971.43 K. Veszteségáthozat 1910/1911. évből 1.106.681.23 K. Összesen 1.146.462.30 K. *Követel:* Szén 1295.40 K. Veszteségegyenleg 1.145.166.90 K. Összesen 1.146.462.30 K. — *A Dunántúli bányavállalatok r.-t.* június 28-án Budapesten I. évi rendes közgyűlését tartja. — *A Budapesti fémöntő és rézhámormű r.-t.* június 29-én tartja évi közgyűlését.

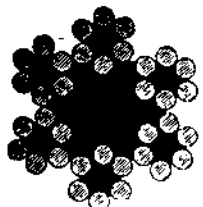
Magyar szén Bulgáriában. A bolgár vasutak igazgatósága jelenleg magyar kőszénmel kísérletezik, ha a kísérletek beválnak, a bolgár vasutakon kizárólag magyar szenet fognak használni.

Araulopások. Hihetetlen dolgokat derít ki az erélyes nyomozás, melyet a rudai Tizenkét Apostol bányatársulatnál napirenden levő tolvajlások végett indítottak. Kiderült, hogy Faur Juon, volt krisztyor tanító, községi képviselőtestületi tag és bírójelölt szóval és levelekkel lopásra bujtogatta a bánya altisztjeit és szervezett iskolát is a lopás tanítására. Faurt átadták a hatóságnak.

A felsősziléziái szénpiac. A szén ára április hó 1-én emelkedett, a forgalom mégis kedvező maradt

nemcsak ipari szenet szállítottak el nagy mennyiségben, hanem fűtőszén is. A kedvező konjunktúra magyarázata abban rejlik, hogy az iparvállalatok úgy Felső-Sziléziában, mint Magyarországon Ausztriában és Oroszországban el vannak látva munkával. Az ideirányuló kivitel tehát a megelőző év hasonló időszakával szemben jelentősen emelkedett. Oroszország annakelőtte angol szenet fogyasztott, most Felső-Sziléziából fedezi szükségletét. A fűtőszén egy részét április hónapban már raktárra kellett venni. Az ipari szén elszállítása azonban olyan élénk volt, hogy sok bánya teljesen tuladott készletén. Pírszenet kohók és gyárak nagy mennyiségben rendeltek meg. Tekintettel arra, hogy a vizállás még normális volt, a kereskedők is igyekeztek magukat az olcsó vízi úton ellátni áruval. A Magyarországra, Ausztriába és Oroszországba irányuló kivittel a rendes határok között mozgott. A melléktermékek forgalma is élénk volt s a kénsavas ammónia a gazdaságok részére nagyon keresték. A kátrány benzol fogyasztása rendes volt. Megemlítendő végül, hogy Pless herceg a galicjai határon Lawekbe bányát akar nyitni. É a vidék ugyanis még nincs megfelelően kiaknáva. Ezenkívül Idawiczelehen is elkezdik aknáztatni. A laweki bányához a Mislowitz-Oswieciemi vonal 4—5 kilométer hosszú iparvasutat fog építeni.

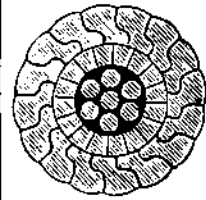
A Fiumei Kőolajfinomítógyár rt. és a Naftagyár rt. fuziója. A Fiumei Kőolajfinomítógyár rt. e hó 28-án Budapesten tartandó közgyűlésének napirendjén a boriszlávi Naftaipari Részvénytársaság megvétele, illetve a két társaság fuzionálása szerepel. A fuzió alkalmából a Kőolajfinomítógyár r.-t. alaptőkéjét 6,600.000 koronáról 8,800.000 K-ra fogják felemelni. A Naftaipari rt. ahhoz az érdekesoporthoz tartozik, amelyhez a Kőolajfinomítógyár, még pedig a Magyar Általános Hitelbank, a Rotschild-ház, az Osztrák Hitelintézet, a párisi Les Fils de A. Deutsch és a gróf Larisch-Mönnich cégekből alakult csoporthoz. A Nafta részvénytársaság hosszú éveken keresztül rossz eredménnyel dolgozott. Csak az utolsó években ért el jobb eredményeket, mert a társaság több táránájában olajat találtak és ezt az olajmennyiséget jó áron, nagyrészen a fiumei kőolajfinomítógyárnak adták el. A tustanovicei táránából körülbelül 2.500.000 köbméter olaj került eddig kitérésre. A két társaság fuziójába különösen az adott okot, hogy a Kőolajfinomítógyár és a Naftaipari rt. között az utóbbi időben nézeteltérések és összeütközések merültek fel

Felten és Guillaume

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár
részvénytársaság

Budapest, V., Vizafogó 1460. szám.

**Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek.
Sodronykötelek.**

Elektrolytikus vörösrézhuvalok, okonítvezetékek, szerelvények stb.

s most ezeket a kollíziókat akarják kiküszöbölni a fuzióval. Az új részvények továbbra is annak a szindikátusnak birtokában maradnak, amelynek a társaság alapítása óta, tehát harminc éve, a Kőolajfinomító-gyár Rt. részvényei a Magyar Általános Hitelbank kezelése alatt birtokában vannak.

Széntermelésünk. Ipari fejlődésünk immár lehetővé tette, hogy a magyar szénbányászat az évi száz milliós métermázsás szén kitermelje. Viszonyainkhoz képest szép eredmény, de a nyugoti kulturállamok látcsővé nézve eltörpülő kicsiny szám. Közel évi 100 milliós mm., vagyis havi átlagban cirka 8 millió mm. 800,000 tonna. Ezzel szemben Németország termelt:

1912 február havában	14,644.374 tonna kőszén	
1911 „	12,666.622	„
Emelkedés	1,977.682	„ febr. hóban.
1912 március havában	12,811.823 tonna kőszén	
1911 „	14,010.071	„
Visszaesés	1,198.248	márc. hóban
1912. év első negyedében összesen	42,021.733	
1911. év első negyedében összesen	40,206.274	
Haladás az első negyedében	1,815.459 tonna kőszén	

Az emelkedés kalorikus értékre átszámítva, legalább is 50 %-kal haladja meg Magyarország össztermelését. De kőszénen kívül termelt Németország barna szén is.

1912 február havában	6,506.749 tonnát
1911 „	5,819.204 „
Emelkedés	687.545 tonna.
1912 március havában	7,041.990 tonna
1911 február havában	6,433.138
Emelkedés	608.852
1912. első évnegyedében összesen	20,413.947 tonna
1911. első évnegyedében összesen	18,571.886
	1,842.061

A haladás sulyban kifejezve barnaszénnél is körülbelül annyi mint a kőszénnél, noha Németország kőszénipara sulyban körülbelül kétszer akkora mennyiséget termel mint barnaszénben. 1912. első évnegyedének kőszénben való többtermelése az előző évhez viszonyítva

	1,815.459 tonna
1912 első évnegyed haladása barnaszénben	1,842.061
Összemelkedés tonnákban:	3,657.520

Magyarország átlag szeneinek kalorikus értékére átszámítva a szám 50 %-al emelkedik, vagyis kerek 5.5 millió tonna.

A kifejtettekben megállapítható, hogy Németország szénbányáinak 1912 év első negyedének többtermelése (1911-hez viszonyítva) magasabb számot ad, mint Magyarországnak félevesi össztermelése. (N. M.)

A Parkfalvi Vas- és Acélgépgyár Rt. a legutóbb megtartott rendkívüli közgyűlésén tudomásul vette, hogy gróf Wickenburg Márkus, ki állami szolgálatba lépett, elnöki tisztségéről lemondott és helyébe a közgyűlés egyhangulag báró Harkányi Andor választotta elnöké.

A Budapesti Szivattyú- és Gépgyár Rt., amely az Angol-Osztrák Bank alapítása legutolsó üzetővét veszteséggel zárta. A gyár a lefolyt évben rendelkezett ugyan kellő foglalkoztatással, azonban a hosszabb időn át húzó és megismétlődő munkásmozgalmak az üzetőv jövedelmezőségét károsan befolyásolták. Azonkívül a mérleg eredményére még több az előző években megkötött üzetőv lebonyolítása is gyakorolt kedvezőtlen befolyást. A vezetőség azonban mélyreható újításokkal, a gyártási tényezőknél nagyszabású átalakításával, javításával biztosítja a jövő években való kedvező eredmény elérését. A vezetőség nagyszabású építkezési átalakításokat talál szükségesnek s ezzel kapcsolatban a gyártelep kihelyezését. Ezen szándék megvalósítása végeteladták a jelenlegi gyárteleket, valamint az azon levő épületeket. E művelet lebonyolításánál is kedvező eladási árat értek el.

A Hazai gépgyár Rt. (Sangerhausen Eisete) június hó 26-án tartja III-ik évi rendes közgyűlését.

A selmecbányai m. kir. központi fémkohónál termelt lágy és kemény ólom, valamint mázagárak 1912. évi június hó 10-től bizonytalan időre megállapított árjegyzéke. Lágyólom 100 kg. ára 47 K. Keményólom 100 kg. ára annak Sb tartalma szerint változó. Zöld darabos mázag 100 kg. ára 49 K 80 f. Zöld örlött mázag 100 kg. ára 50 K 80 f. Vörös ezitált mázag 100 kg. ára 50 K 80 f. Vörös örlött mázag 100 kg. ára 51 K 80 f. Árengedmények: a) Lágy és kemény ólom vételénél: 10 000 kg.-nak egyszerre való vételénél három (3) százalék. b) Mázagnál 10 métermázsának egyszerre való vételénél egy (1) 25 métermázsának egyszerre való vételénél kettő (2) „, 50 métermázsának egyszerre való vételénél három (3) „, 75 métermázsának egyszerre való vételénél négy (4) „, 100 métermázsának egyszerre való vételénél öt (5) „. Megjegyzés. Az árak helyt a selmecbányai m. kir. központi kohónál értendők, a honnan a vevő a vett árut saját költségén köteles elszállíttatni. A megrendelés alkalmával a vásárolt terményára készpénzben melléklendő.

Árjegyzéke a besztorcebányai m. kir. rézpöröllyhivatal kovácsolt és hengerelt rézgyártmányainak. Érvényes 1912. évi június hó 13-tól. Mosó és pálinka katlanok, mosótál, süvegek és ezekhez hasonló mélyített gyártmányok. 400 mm. átmérőn alul 100 kg. 268 K, 400 mm. 800 mm-ig 100 kg. 262 K, 800-1100 mm-ig 100 kg. 292 K, 1100-1200 mm-ig 100 kg. 302 K, 1200-1300 mm-ig 100 kg. 322 K. Takaréktűzhely-üst 100 kg. 278 K. Kacsuta 9-12 mm-ig 100 kg. 255 K. Kacsuta 13-28 mm-ig 100 kg. 245 K. Kazánfenék 100 kg. 250 K. Rudrészt 100 kg. 242 K. Ocskarez 100 kg. 166 K. Árengedmény. Árak helyt Besztorcebánya vasúti állomás, 50 kg.-ot meghaladó rendelés esetén az áruk a vevő fél vasúti állomására bérmentve szállíttatnak.

DEUTSCHER BERICHT.
INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

„Titanit“ Ungarische Sicherheits-Sprengstoff-Aktiengesellschaft. In der am 26. ds. Monats stattfindenden Generalversammlung dieser Gesellschaft wird der Antrag gestellt werden, das Grundkapital durch Abstempelung von Aktien bedeutend zu reducieren. Das ungünstige Ergebnis wurde dadurch herbeigeführt, dass die Gesellschaft kolossale Aufwendungen machen musste, um das neue Sprengstoff-Mittel einzuführen. Die an Geld, Zeit und Mühe aufgewendeten Opfer sind aber nicht vergeblich gewesen, da die Vorteile des „Titanit“ schon so weit bekannt sind, dass die weitere allgemeine Einführung keine besonderen Schwierigkeiten mehr bieten wird. Der neuen Leitung dürfte es nun gelingen, die Prosperität des Unternehmens sicher zu stellen.

Stefan Röck, Maschinenfabriks-Aktiengesellschaft, Budapest. Unter der Aegide der „*Erste Brünnner Maschinenfabriks-Gesellschaft*“ bildete sich ein Konsortium, welches die Aktien der „*Röck'schen Maschinenfabriks-Aktiengesellschaft*“ erworben hat. Diese Werke sollen nun wesentlich erweitert und die Erzeugung der bewährten Spezialitäten der „*Erste Brünnner Maschinenfabriks-Gesellschaft*“: *Präzisions-Dampfmaschinen, Dampfturbinen, Dampfkessel, Dieselmotoren, Zucker- und keramische Fabrikseinrichtungen, Ziegelei- und Kalksandstein-Anlagen* etc. als heimische Fabrikate eingeführt werden. In der am 11. ds. Mts. unter dem Vorsitz des Herrn *Stefan v. Röck* stattgefundenen Generalversammlung wurden die Vorschläge der Direktion einstimmig angenommen und die Firmierung des neuen Unternehmens als „*Stefan Röck und Erste Brünnner Maschinenfabriks-Gesellschaft*“ festgesetzt. Der Direktion und dem Aufsichtsrate wurde das Absolutorium erteilt. Der Rücktritt des Direktionspräsidenten Dr. Josef Schmidt und des Direktionsmitgliedes Franz Kalliwoda wurde mit Bedauern zur Kenntnis genommen und ihnen für ihre erfolgreiche Tätigkeit der Dank der Generalversammlung pro-kollariisch zum Ausdruck gebracht. Die anderen Direktionsmitglieder, die Herren *Stefan v. Röck* und *Julius v. Röck* verbleiben weiter in der Verwaltung. Zu neuen Mitgliedern der Direktion wurden gewählt die Herren: *Baron Dr. Marzell v. Madarassy-Beck*, Direktor der Ungarischen Eskompte- und Wechselbank in Budapest, *Fritz Karl Chrambach*, diplomierter Ingenieur in Budapest, *Emil Freund*, Direktor der k. k. priv. österr. Länderbank-Filiale in Prag, *August Hnevkovsky*, Zentraldirektor der Ersten Brünnner Maschinenfabriks-Gesellschaft in Brünn, *M. Rotter*, Direktor der k. k. priv. österr. Länderbank in Wien, *Dr. Isidor Simon*, kön. Rat, Advokat in Budapest; zu Mitgliedern des Aufsichtsrates wurden gewählt die Herren: *Dr. Josef v. Fenyvossy* Ministerialsektionsrat, *Otto Holl*, Direktorstellvertreter der Ungarischen Eskompte- und Wechselbank in Budapest, *Arthur Wrška*, kaufmännischer Disponent der Ersten Brünnner Maschinenfabriks-Gesellschaft in Brünn. Nach der Generalversammlung fand eine Direktionsitzung statt, in welcher Herr *Zentraldirektor August Hnevkovsky* zum Vizepräsidenten, Herr *Soma Winner* zum geschäftsführenden Direktor, Herr *Béla Rück* und *Adolf Farkas* zu Direktorstellvertretern ernannt wurden. Den beiden letzten Herren wurde gleichzeitig die Prokura verliehen. Die Präsidentenstelle ist vorläufig noch unbesetzt geblieben.

Prager Eisenindustrie-Gesellschaft. Das Ertragnis der abgelaufenen neun Monate 1911–12 weist gegenüber jenen in der gleichen Zeit des Vorjahres eine Besserung um rund zwei Millionen Kronen auf. In der verflorbenen neunmonatlichen Berichtsperiode erhöhte sich der Absatz von Kohlen um 610.000 Meterzentner, der von Eisenfabrikaten um 340.000 Meterzentner und jener von Phosphatmehl um 210.000 Meterzentner im Vergleiche mit den Absatzziffern des gleichen Zeitabschnittes des Vorjahres. Die Beschäftigung der Eisenwerke ist unausgesetzt ausserordentlich lebhaft. Desgleichen erfreut sich das Kohlegeschäft einer andauernden Belebung, wengleich das finanzielle Ergebnis der Kohlenwerke infolge der ins Gewicht fallenden Lohnerhöhungen noch keine Besserung aufwies. Die Produktion gestaltete sich im dritten Quartal wie folgt: Kohlen 8.850.000 Meterzentner, Eisenfabrikate 2.410.000 Meterzentner, Phosphatmehl 740.000 Meterzentner. In den Eisenfabrikaten sind 350.000 Meterzentner Halbfabrikate enthalten, die im dritten Quartal verkauft worden sind. Die ansehnliche Steigerung des Kohlenabsatzes um 610.000 Meterzentner ist zum Teile dem englischen Kohlenarbeiterstreik zu danken, und die erhöhten Kohlenpreise sind auch im dritten Quartal noch nicht zum Ausdruck gelangt, weil noch längere Abschlüsse laufen. Der kleine Ausfall in dem

Ergebnis des Kohlegeschäftes ist hauptsächlich durch Lohnerhöhungen entstanden, welche die Prager Eisenindustrie-Gesellschaft ab Oktober des Vorjahres ihren Arbeitern zugestanden hat. Die Dividendenaussichten für das laufende Jahr werden angesichts des vorhandenen Mehrertrages von zwei Millionen Kronen selbstverständlich günstig beurteilt. Man rechnet auf K 190 pro Aktie gegen K 100 im Vorjahre. Im vierten Quartal kommt die neuerliche Eisenpreiserhöhung zum Ausdruck, zumal die Eisenabschlüsse nicht länger als auf ein Vierteljahr verbindbar werden. Die Beschäftigung der Werksanlagen der Prager Eisenindustrie-Gesellschaft ist andauernd günstig. In der heutigen Verwaltungsrats-sitzung hat Herr *Zentraldirektor Kastranek* auch mitgeteilt, dass der grosse Schachtbau des Unternehmens ohne Störung fortschreitet. Derselbe wird im Jahre 1914 fertiggestellt sein. Aussergewöhnliche Investitionsauslagen werden noch durch die Exploitation der im Besitze der Prager Eisenindustrie-Gesellschaft befindlichen Erzfelder bedingt. Die Gesellschaft hat vor kurzem neue Erzfelder von der Firma *Petzold* angekauft, die gutes Erz versprechen. Im abgelaufenen Jahre hat die Prager Eisenindustrie Gesellschaft wieder Giessereieisen in Schweden gekauft. Die Roheisenproduktion wird von 33 Millionen Meterzentnern auf 38 Millionen Meterzentner gesteigert werden. Von den acht Hochöfen sind sechs im Betriebe. 400.000 bis 500.000 Meterzentner hat die Prager Eisenindustrie-Gesellschaft von der *Alpinen Montangesellschaft* erstanden.

Konferenz von Bergwerksbeamten. Die Fachbeamten der ungarischen Bergwerksbehörden haben in Anbetracht des Umstandes, dass für die Schaffung eines neuen Bergwerksgesetzes vorläufig keine Hoffnung besteht in einer Beratung über ein im Bergwerkswesen notwendiges einheitliches Vorgehen, in erster Reihe über die Zusammenstellung eines allgemeinen bergpolizeilichen Statuts und über die Zusammenstellung der prinzipiellen Entscheidungen usw. beraten. Die Beamten beschloss, in Zukunft zur Erörterung der Fachfragen jährlich eine Konferenz abzuhalten.

Holzproduzenten als Bergwerksbesitzer. Der ungarische Unternehmungsgeist ist noch nicht ausgestorben und der neueste Zug geht auf die Erwerbung von Bergwerken hin. In erster Linie begehrt sind Kohlegruben, die wol goldene Berge Aussicht stellen müssen. So lässt jetzt die *Ungarische Holzindustrie-Aktiengesellschaft* *Komitate Nógrád* bei der Ortschaft *Nagykürtös* mit eigenen Bohrgeräten nach Kohle bohren. Eine Kommission Fach-Gelehrten ist bereits hinausgefahren, um erforschen, ob das für den Abbau Aussicht genommene Gebiet rationell auszunützen ist.

Kabel- und Drahtindustrie-Aktiengesellschaft, Wien. In der dieser Tage stattgefundenen ausserordentlichen Generalversammlung wurde der Beschluss gefasst, das Aktienkapital durch Ausgabe von 8000 Stück neuer, vollbezahlter Aktien a 200 K Nominale zu erhöhen. Anlass zu dieser Erhöhung bot der Beschluss der Verwaltung, den Eigenbedarf an Stahlblöcken selbst zu erzeugen und zu diesem Zwecke eine *Martin-Ofen-Anlage* zu errichten. Ausserdem ist bedeutende Erweiterung der Walzwerksanlagen vorgesehen.

✂ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ✂

P. G. Konjsicica. A Horvátországgra nem vonatkozik, b) Az új osztrák törvény, amely az 1854. évi május 23-iki ált. bányatörvények módosítását tartal-

maz csak szeptember 17-én lép életbe, vagyis törvény kihirdetése után négy hónap múltán.

e) Idevonatkozólag következőket:

A bányatulajdonos kötelessége, alkalmaz legkésőbb minden két héten belül kifizetni, nyíben egyes helyeken rövidebb bérfizet. időszi vannak megállapítva, ezeket a terminusokat bad meghosszabbítani. Az érvényben levő jogvisz nyoknak megfelelő határozmányok, amely szerint a bér készpénzben szolgáltatandó ki levonásoknak csak annyiban van helye, amennyiben azokat a szolgálati szabályzat vagy egyéb törvényes intézkedés megengedi, kiegészítést nyernek azal, hogy a világitó eszközök és szer. árnok a munkaadó által díjtalanul boesátandók a munkások rendelkezé. továbbá, hogy az ezekben okozott kárért a munkás csak akkor felelős, ha ándékosan idézi elő. Robbantóanyagok és egyéb munkaeszközök a munkaadó által csupán önköltségi árban számíthatók föl a munkás terhére. A bányamunkások kifizetésének mindenke munka idő alatt kell megtörténnie. Az új törvé továbbá meghatározza a szállítóeszközök ürtartalmának hitelesítési módját, amennyiben t. i. a munkás akkordban dolgozik és a bér a munkateljesítmény ag, ságától függ. Ezzel egyidejüleg a törvény jogalappal ruház föl az eddigi gyakorlatot, hog, amennyiben más a szállító alkalmatosságokat nem kellőleg, szabálytalanul rakja meg, munkabéréből levonás eszközölhető.

d) E tudhatjuk.

A szerkesztésért felelős: Dr. Bischitz Béla.

Kaucuk- és lém-bélyegző gyár,
véső-műintőzet, számozógép-műhely
vegysz **TINTNER I. E.** mérnök.

ésleges kir. földi ható öbb tárgyának a legmagasabb bel- és k- eljárások, intézkedek stb. szállítója.

Budapest, IV., Kigyó-tér 5. Telefon 70-66.

Weltol A je'enkor legjobb
hajtószij-olaja.

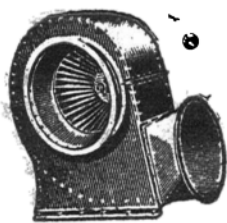
törv. védve.

Tartóssá és simulóssá tesz mindenfajta hajtószijat, a vonzóerőt növel.

Nagy megakapítás üzem közben! Kapható jobb tehnikai üzletekben.
Egyetlen gyár Franz Schülke, Hamburg. 19.

Életpályát keres.

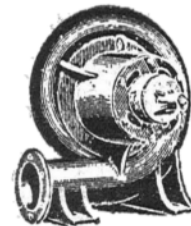
Erőtéljes íermetü, 39 éves, 6 gimnáziumot végzett ember; beszél és ír magyarul, németül, szerbü, illetőleg horvát nyelvon. Jelenleg állást keres bányavállalatnál lami szolgálatban, vagy kohómünél. Kifogástalan tisztességü, jellemes, pontos, megbízható, jó családból való, komoly ember; nőtlen, erélyes és munkabiró. Legalkalmasabb raktárnoki, ellenőri, felügyelői, vagy más ilyenféle állásra. Szives ajánlatokat „A BÁNYA” kiadóhivatalába kér „ÉLETPÁLYA” jelige alatt.

BLACKMAN ventilátorok, exhaustorok, fuvók minden célra
SZELLŐZŐ, szárító, szivó berendezések.

MAGYAR SZELLŐZŐ MŰVEK

Budapest, VII., Aréna-ut 80. (3793/a 863/21) Telefon 78-34.

MUTH-SCHMIDT

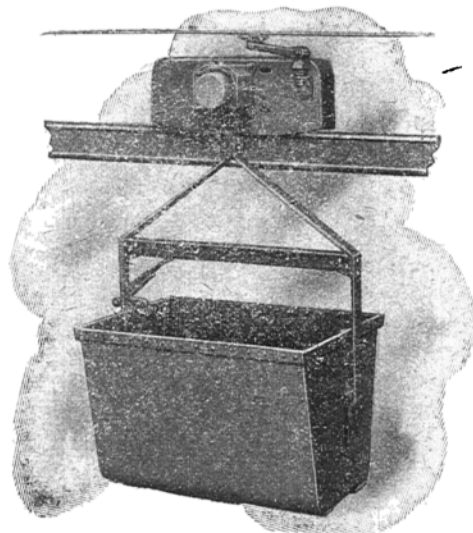
G. m. b. H.

BERLIN-LICHTENBERG.

**Villamos függővasutak és
Robins-szalagszállítók,**
mindenféle anyagok szállítására és rakodására.

Ajánlatokkal és egyéb felvilágosításokkal a magyarországi vezérképviselettség szolgál:

VECSEY JENŐ, okl gépészmérnök műszaki irodája
BUDAPEST, V., Lipót-kürut 21. :: Telefon 105-84.

(858/22)

Pályázati hirdetmény.

A
 Oly
 ideiglenes
 I
 VIII.
 B
 450
 Az osztálymérnök
 évenként
 400—800
 Az
 Egy
 szabad
 kedvezményben
 saját vonalainkon
 mérsékelt
 (870 b./25)

Kovaföldbánya bérbeadandó

közvetlen országút mellett, vasutállomástól 10 percnyire, előnyös feltételek mellett. — Ajánlatok megbízottunkhoz:

dr. Klein Ferenc ügyvédhez küldendők.
 (Gyöngyös. (Hevesmegye.)

SULTÁNFORRÁS
 BŐR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
 GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
 KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ ÉS HÚGYSÁVOLDÓ
 KUTKEZELŐSÉG: **EPERJES.**
 Megrendelhetők a Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kivitelő R.T.-nél
 BUDAPEST. TELEFON 162-84

Mély-kotró

téglagyártási célokra
 alkalmas, fölösleges
 lévén, :

olcsón eladó.

Benndorf-Várpalota.

Gebr. EICKHOFF Kattowitz MASCHINEN-FABRIK.

Alapított 1864-ben.

Telefon 387.

Szállítunk sűrített lég- és elektromos üzemre speciális

rázócsuszdákat,

szállítóvitlákat, kábeldobokat

és

szállítókötél korongokat

kovácsvasból, öntöttvasból és acélöntvénykoszorúval.

Fékek.

Fordító korongok.

zelő és világító anyagok kedvezményében, valamint egyéb kedvezményben is részesülnek.

A magasabb fizetési fokozatba, illetve fizetési osztályba való előlépés a VI. fizetési osztály I. fokozatáig három évenként törvényileg biztosítva van, de kiváló szolgálattétel esetére a várakozási idő annak feléig is megrövidíthető.

Folyamodónak alkalmazás iránti sajátkezüleg írt és aláírt kérvényben hitelt érdemlően igazolni kell, hogy 1907. XLIX. törvényeikk alapján kiadott é. törvényerővel bíró vasúti szolgálati rendtartás 5. §-ának a), f) pontjaiban előírt feltételeknek megfelel, hogy katonai kötelezettségének megfelelt már vagy vagy pedig, hogy a katonai kötelezettség telje alól felmentve.

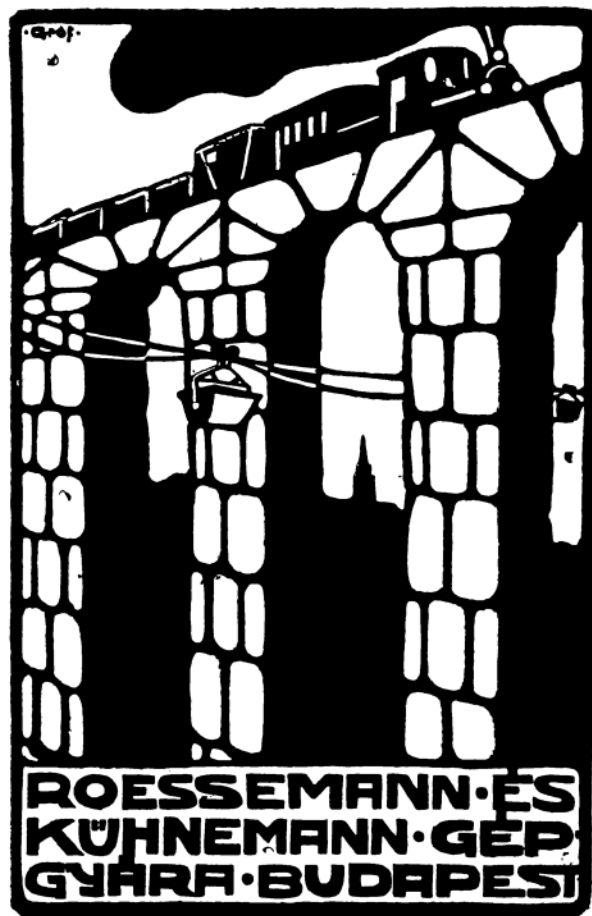
A folyamodványhozolni kell szülei anyakönyvi kivonatát, érnöki, gépészmérnöki, illetve építési oklevelet erkölcsi bizonyítványt. Közlendő ezenkívül folyamodványban kérvényezőnek valamely alkalmazottunkkal metalán fennálló rokonsági viszonya. Igazolni kell továbbá folyamodóknak saját korábbi foglalkozásukat, valamint édesatyjuk jelenlegi, esetleg elhunyt édesatyjuk volt foglalkozását.

A kérvények egy soroná okmánybélyeggel ellátva magyar királyi államvasutak igazgatóságának személyzetügyi (A. I. b.) osztályához (Budapest, VI., Andrásy-ut 73.) nyújthatók be.

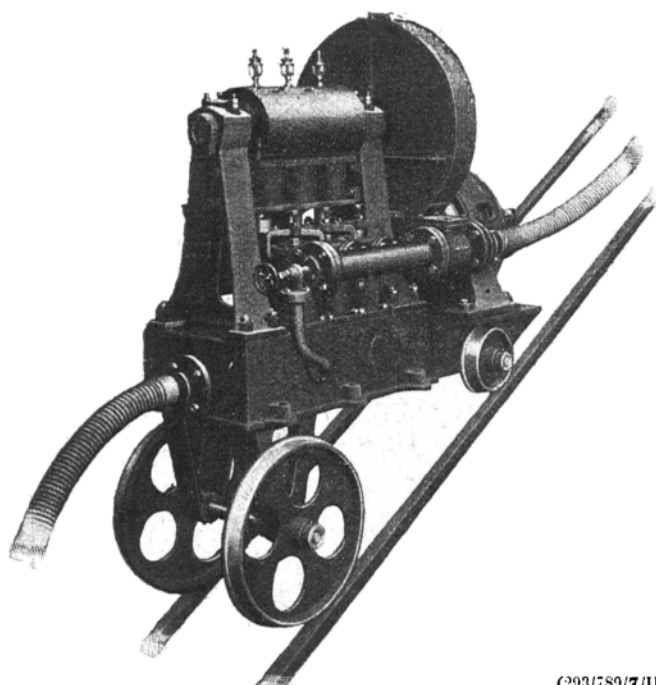
Budape. 1912 május hó 27-én.

**M. kir. államvasutak
Igazgatósága.**

(Utánnyomás nem díjaztatik.) (868/25)

ED. TATZEL, TROPPAU.

Kőrszivattyúk

minden célra.

Triplex-szivattyúk,

Magasnyomású fúvók,

bánya, kohó és gyári
üzemek számára. ::